

ขั้นตอนการดำเนินการ

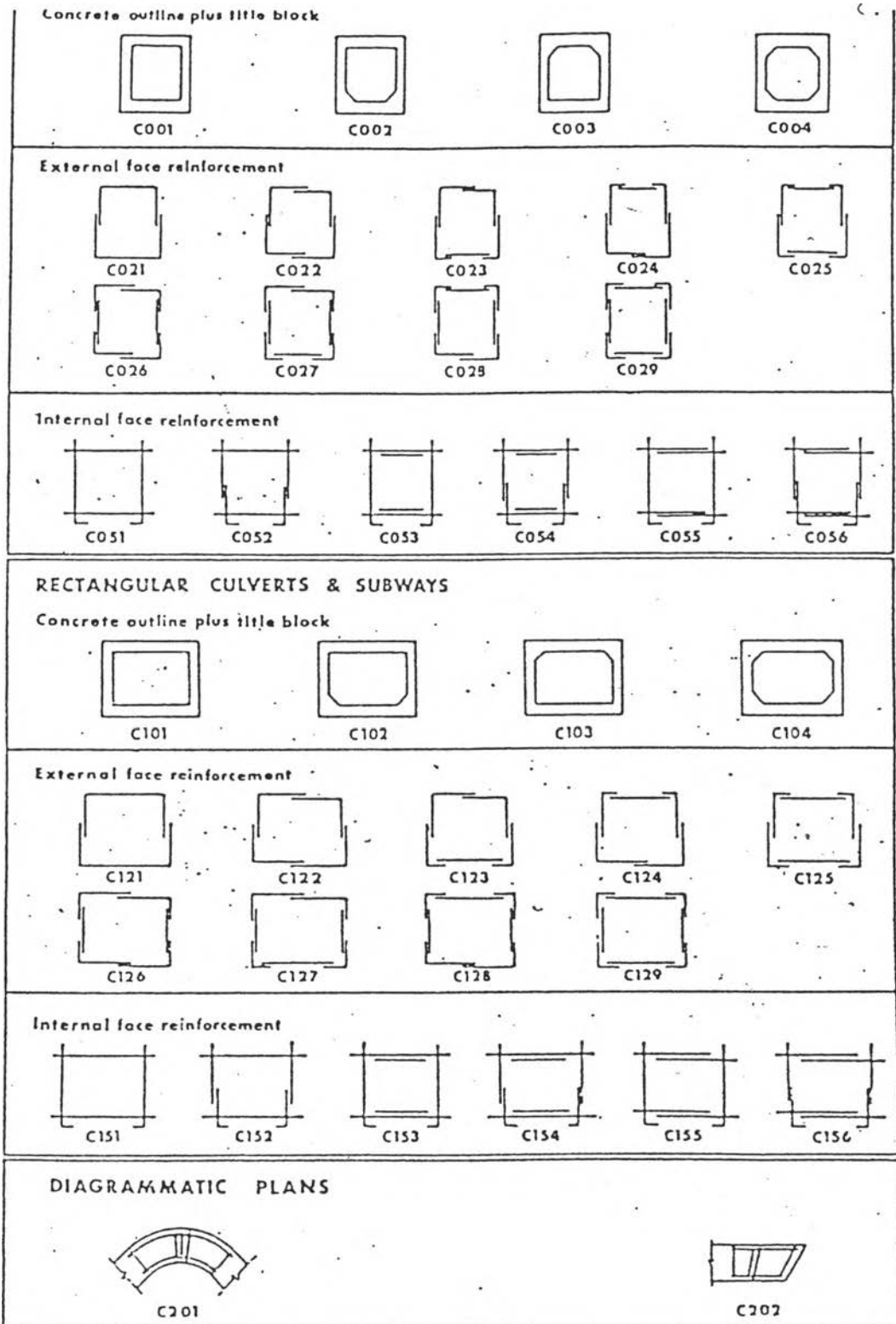
จากงานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นว่างานวิจัยที่ผ่านมายังมีขอบเขตจำกัดหลายด้าน แต่สามารถนำทฤษฎีการจัดกลุ่ม และสมการเชิงเส้นตรงมาแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ตามขั้นตอนการดำเนินการ ซึ่งเริ่มด้วยการให้เบอร์เหล็ก ทำการจัดหมู่แล้วนำเข้าสู่สมการเชิงเส้นตรง สุดท้ายเป็นการปรับปรุงผลลัพธ์ที่ได้ให้เป็นผลลัพธ์ที่เป็นไปได้ เพราะผลลัพธ์ที่ออกมาเป็นรูปจำนวนจริงแต่จำนวนของรูปแบบการตัดเหล็กเสริมที่เป็นคำตอบของสมการเชิงเส้นตรงต้องเป็นจำนวนเต็ม ในขั้นตอนการดำเนินงานขอกว่าโดยละเอียดดังนี้

3.1 การให้รายละเอียดเหล็ก (BAR CODE)

การจัดระบบงานเหล็กเสริมที่ดีจำเป็นต้องมีการให้รายละเอียดเหล็กเสริมในแต่ละกลุ่มหรือแต่ละเส้น นอกจากประโยชน์ในด้านการสั่งตัดเหล็กเสริมแล้วยังช่วยให้สามารถประมาณการเหล็กเสริมที่ต้องใช้ด้วย มีกฎเกณฑ์การใช้ระบบการให้รายละเอียดเหล็กเสริมหลายระบบแตกต่างกันในแต่ละองค์กรหรือบริษัท แต่ที่จะนำเสนอในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้คือ ระบบ LUCID เนื่องจากเป็นระบบที่เป็นพื้นฐานในระบบข้อมูลของโปรแกรมการใช้ AUTOLISP ในการเขียนแบบ และคำนวณปริมาณวัสดุ ที่ส่งข้อมูลมาให้คำนวณ LUCID ย่อมาจาก LOUGHBOROUGH UNIVERSITY COMPUTERISED INTERNATION AND DRAWING เป็นองค์กรที่จัดมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1971 เพื่อพัฒนาระบบการให้รายละเอียดเหล็กเสริมแก่อุตสาหกรรมก่อสร้างในประเทศอังกฤษ เพื่อช่วยแก้ปัญหาทางรายละเอียดเหล็กเสริมที่ยุ่งยากและซับซ้อน และเพื่อลดเวลาสำหรับผู้ออกแบบ ช่างเขียนแบบในการเขียนแบบซ้ำแล้วซ้ำเล่า

ระบบ LUCID จัดลักษณะการจัดวางเหล็กเสริมในองค์อาคารต่างๆ เป็นแบบมาตรฐานต่างๆ แล้วให้ชื่อรหัสของแบบการวางเหล็กเสริมในแต่ละแบบนั้น ซึ่งได้ทำเป็นหลายรูปแบบที่สะดวกในการอ้างอิงถึง หรือเรียกใช้ ขั้นตอนการจัดทำของระบบ LUCID เป็นดังนี้

- 1) สร้างแบบลักษณะการเสริมเหล็กแบบต่างๆ ในแต่ละองค์อาคารไว้เป็นมาตรฐาน

รูปที่ 2.1 OVERLAY BOXCULVERT

- 2) กำหนดหมายเลขของแบบนั้นๆ เพื่อสะดวกในการอ้างอิง
- 3) จัดแยกการเสริมเหล็กแบบต่างๆ ออกเป็นส่วนๆบนแผ่นใส
- 4) กำหนดหมายเลขแยกกันออกไป เช่น BOX CULVERT จะแบ่งแบบเป็น 3 กลุ่มรูปคือ
  - (4.1) แสดงคอนกรีต
  - (4.2)แสดงเหล็กเสริมภายนอก
  - (4.3)แสดงเหล็กเสริมภายใน

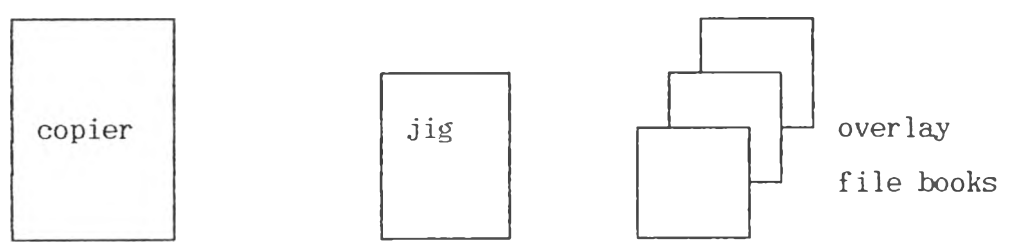
ตั้งรูปประกอบ 3.1

5) เมื่อผู้ออกแบบเขียนแบบให้เป็นลักษณะใดก็เลือกแผ่นใสสามแผ่นจากสามกลุ่มรูปมาประกอบกันแล้วถ่ายสำเนา ทำให้ได้แบบตามต้องการ เช่นกันวิศวกรหน้างานก็สามารถดูรายละเอียดจากแบบที่อาจไม่ชัดเจนด้วยการดูเบอร์อ้างอิงของรูปประกอบแล้วไปดูรูปที่ไม่เข้าใจ จากนั้นให้หมายเลขเหล็กเสริมแต่ละเส้นตามรูป เพื่อสะดวกในการอ้างอิงแบบรูปต่างๆ และเป็นส่วนหนึ่งในขั้นตอนการจัดแบบ จึงต้องมีตารางประกอบแบบซึ่งเรียกว่า ORDER FORM ดังแสดงในรูป 3.2

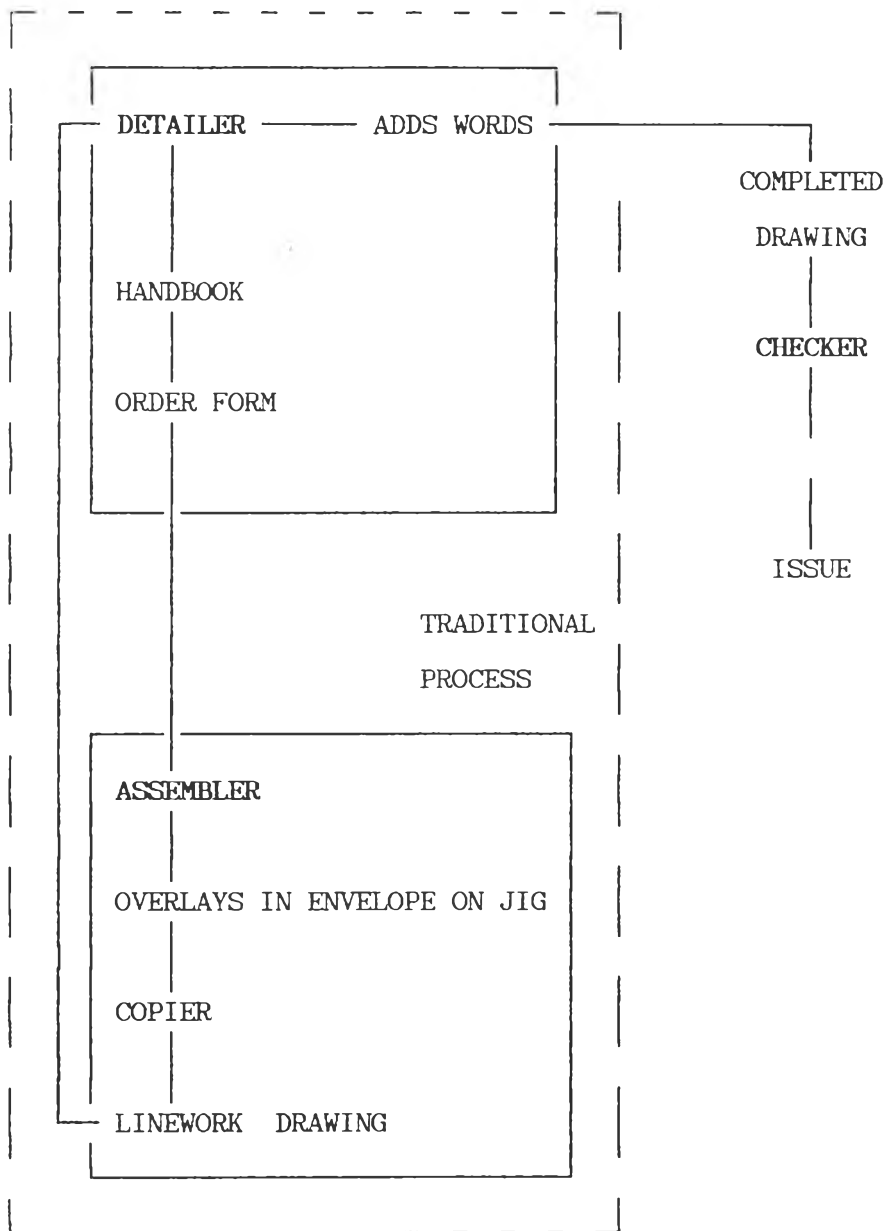
ขั้นตอนการทำงานแสดงในรูป 3.3 และรูป 3.4

NAME A. B. Smith		SECTION LOCATION Room 205		Tel No. 123		LUCID	
Job No.	Drawing Description	Overlays Required	Overlays (Draw. / Prints / Prints / Originals / Users)	Checked	Date		
1	Box Culvert	C102, C129, C152	1		7-6-74		
2							
3							
4							
5							
6							

รูปที่ 3.2 แสดง ORDER FORM

รูปที่ 3.3 แสดงการจัดรูป

รูปที่ 3.4 แสดงขั้นตอนการให้รายละเอียดเหล็กเสริมวิธี LUCID

การอ่านรายละเอียดจากแบบ และถอดแบบในรูปข้อมูลที่ส่งเข้าคำนวณ เป็นการถอดแบบเหล็กเสริมในรูปเบอร์เหล็กเพื่อนำเบอร์เหล็กมาเป็นข้อมูลใช้ในการคำนวณ ซึ่งการให้เบอร์เหล็กเสริมนี้ใช้ตาม โปรแกรมการใช้ AUTOLISP ในงานเขียนแบบอาคาร และคำนวณปริมาณวัสดุ เพื่อให้สามารถเชื่อมต่อกับ โปรแกรมการใช้ AUTOLISP ในงานเขียนแบบอาคาร และคำนวณปริมาณวัสดุได้ ข้อมูลเหล็กเสริมนี้เป็นข้อมูลแบบ TEXT FILE ทำให้สามารถเชื่อมต่อกับข้อมูลจากโปรแกรมอื่นที่ให้ออกแบบ TEXT FILE ได้ ถ้าผู้ใช้

สร้างโปรแกรมการถอดแบบเหล็กขึ้นมาเองใหม่ที่คิดว่าที่ลัดก็สามารถนำผลการถอดเหล็กเสริมมาใช้กับโปรแกรม YTP ได้ทันที ถ้าข้อมูลที่ได้จากโปรแกรมนั้นเป็น TEXT FILE ที่เป็นรูปแบบเดียวกับ TEXT FILE ของโปรแกรม YTP สำหรับโปรแกรมการถอดแบบบางโปรแกรมหรือจากการถอดแบบโดยไม่ใช้คอมพิวเตอร์ที่ให้ผลลัพธ์ข้อมูลไม่ตรงกับรูปแบบของโปรแกรม YTP นี้ สามารถนำข้อมูลมาใช้ได้ โดยโปรแกรม YTP มีเมนูสำหรับผู้เขียนข้อมูลเองได้ด้วย โดยโปรแกรม YTP ทำการกำหนดหมายเลขแสดงลำดับบอกให้โดยอัตโนมัติซึ่งข้อมูลที่ป้อนอย่างน้อยต้องมีค่าความยาวและจำนวนของเหล็กเสริม รายละเอียดในส่วนนี้ดูได้จากภาคผนวก ก "คู่มือการใช้โปรแกรม YTP" ในหัวข้อวิธีการใช้โปรแกรมท้ายวิทยานิพนธ์ทำให้มีระบบการที่ใช้ในการคำนวณในโปรแกรม

ตัวอย่างนี้ได้แสดงวิธีการทำงานตั้งแต่เริ่มจนเสร็จสิ้น โดยใช้การถอดแบบเหล็กจากแบบแปลนที่เขียนโดยวิธี LUCID ในตัวอย่างนี้ยกมาอธิบายเฉพาะคานเท่านั้น

จากแบบคานในรูป 3.5 ในแบบแสดงคานประกอบด้วย หมายเลขงาน ชื่องาน แบบอ้างอิง เบอร์เหล็ก ผู้เขียน ผู้ตรวจสอบ มิติ OVERLAY แสดงการเสริมแต่ละหน้าตัดคาน เป็นต้น โดยแยกเป็นรายการย่อยเพื่อขยายความเฉพาะรายการที่ต้องให้รายละเอียด ดังนี้

1) OVERLAY แสดง SECTION และ ELEVATION ของคานในจุดต่างๆ ในรูป 3.5 ประกอบด้วย 4 OVERLAYS ดังนี้

1.1) BOTTOM SPAN BAR แสดง ELEVATION รูปตัด AA ที่กลางช่วงและรูปตัด BB ที่ใกล้จุดรองรับเพื่อแสดงเหล็กเสริมชั้นล่าง OVERLAY นี้ทั้งหมด 57 OVERLAYS ตั้งแต่ H100-H156 ดังแสดงในรูป 3.6 จากแบบคานตัวอย่างนี้ใช้ OVERLAY H118

1.2) LINK IN SECTION แสดงหน้าตัดของเหล็กเสริมบน และเหล็กปลอก ณ รูปตัด AA ที่กลางช่วงรูปตัด BB ที่จุดรองรับ OVERLAY นี้ทั้งหมด 32 OVERLAYS ตั้งแต่ H301-H316 และ H351-H366 ดังแสดงในรูป 3.7 จากแบบคานตัวอย่างนี้ใช้ OVERLAY H309

1.3) RIGHT-HAND SUPPORT BARS แสดงหน้าตัดคองกรีต และ ELEVATION ที่จุดรองรับด้านขวามือ ดังแสดงในรูป 3.8 จากแบบคานตัวอย่างนี้ใช้ OVERLAY H215 รูปแบบของ OVERLAY นี้ทั้งหมด 32 OVERLAYS รวมทั้ง OVERLAY ที่วางไว้สำหรับผู้เขียนหน้าตัดเพิ่มเองด้วย ประกอบด้วย

H201-H239	แสดงในกรณีที่มีเหล็กเสริมชั้นล่าง 1 ชั้น
H250-H253	แสดงในกรณีที่มีเหล็กเสริมชั้นล่าง 2 ชั้น
และ H260-H288	แสดงในกรณีที่มีเหล็กเสริมชั้นล่างในคานต่อเนื่องที่ประสงค์จะแสดงในแบบรูปอื่น เช่น H250 หรือแสดงเหล็กเสริม ณ จุดปลายของคาน เช่น H251-H253

จะเห็นได้ว่า LUCID ไม่ให้ความสำคัญกับเหล็กเสริมล่าง ณ จุดรองรับมากนักซึ่งถ้าผู้ใช้ต้องการแสดงรายละเอียดในส่วนของเหล็กล่างนี้ก็ต้องเขียนเสริมเข้าไปเอง

1.4) LINK ZONES AND LEFT-HAND SUPPORT DETAIL แสดงรูปตัด ELEVATION และตำแหน่งหน้าตัด AA และ BB โดยเป็นการให้รายละเอียดในจุดต่อด้านซ้ายมือ ซึ่งประกอบด้วย 36 OVERLAYS ดังแสดงในรูป 3.9 ตัวอย่างนี้ใช้ OVERLAY H403 แสดงให้เห็นได้ว่า LUCID ได้แสดงรายละเอียดเหล็กเสริม ณ จุดต่อด้านขวามือของคาน ซึ่งด้านซ้ายมือเป็นเพียงการแสดงอย่างไม่ละเอียด โดยรายละเอียดการเสริมเหล็กด้านซ้ายมือของคานนี้ ดูได้จากรายละเอียดการเสริมเหล็กของคานตัวถัดไปทางด้านซ้ายมือ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการคิดเหล็กเสริมซ้ำซ้อน

2) ORIGINAL DATE วันที่เขียนแบบ

3) DRAWING MADE CHECKED ชื่อผู้เขียน และผู้ตรวจสอบ

4) DRAWING AMENDMENTS บันทึกการแก้ไขเพิ่มเติม

5) BARMARKS ON DRAWING แสดงหมายเลขเหล็กเส้นที่กำหนดในแบบ

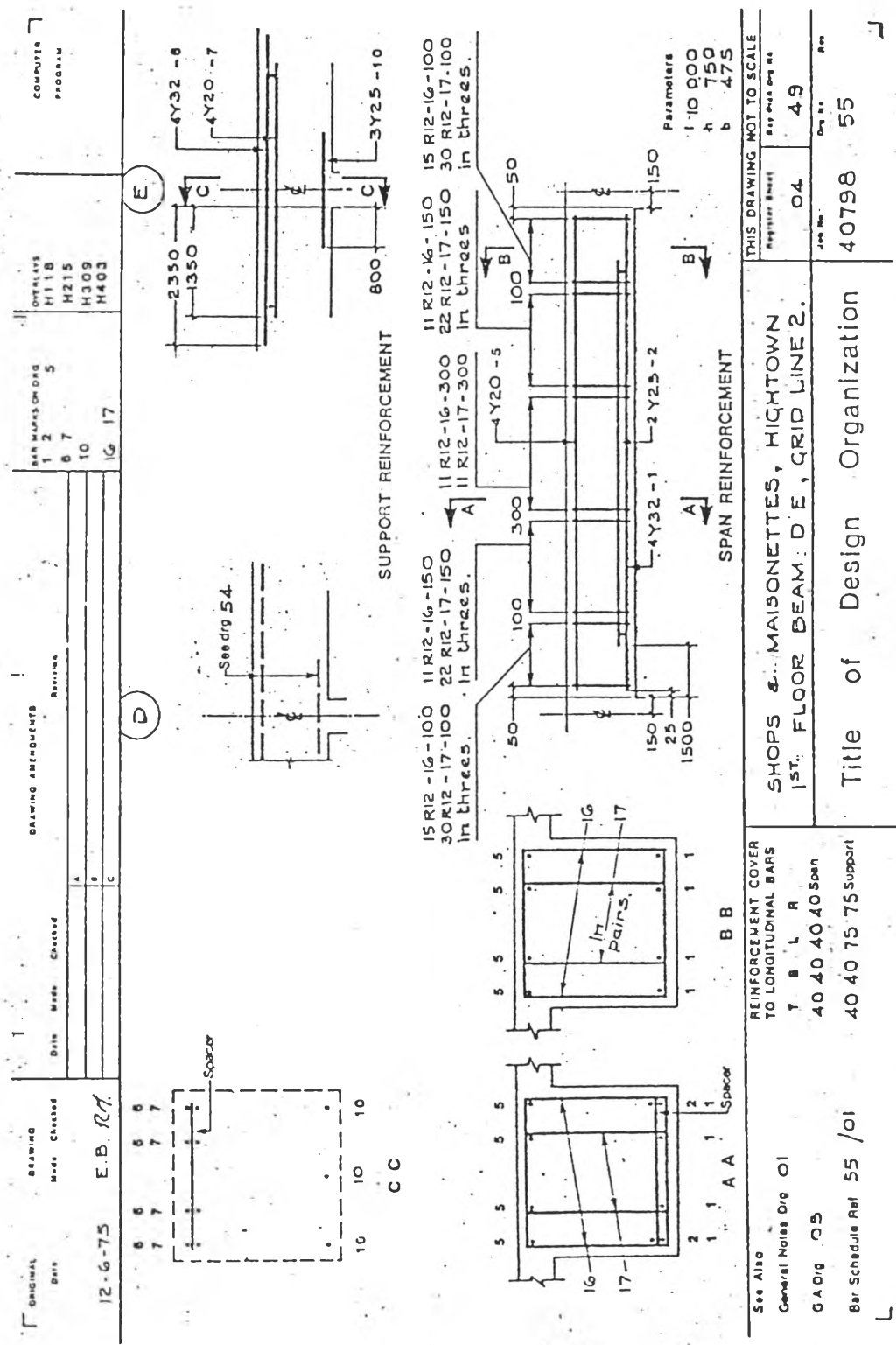
6) COMPUTER PROGRAM ชื่อไฟล์ที่เก็บข้อมูล

7) SEE ALSO

7.1) GENERAL NOTE ORG. ดูบันทึกประกอบแบบเลขที่

7.2) GA. DRG. ดูแบบประกอบเลขที่

7.3) BAR SCHEDULE REF. ตารางเหล็กที่อ้างถึง

DRAWING AMENDMENTS	
Date	Checked

BAR MAPS ON DRG	
1	5
2	
6	7
10	
16	17

OVERLAYS	
H118	
H215	
H309	
H403	

COMPUTER PROGRAM	

รูปที่ 3.5 แสดง OVERLAY คาน

CROSS-SECTIONS AT MID-SPAN							BAR ELEVATIONS	
No of Bars In Layers								
2 nd	1 st							
	2	3	4	5	6	8		
0	H108 	H110 	H115 	H123 	H134 	H146 		H100
		H111 	H116 	H124 	H135 	H147 		H101
		H112 	H117 	H125 H126 	H136 	H148 		H102
					H137 	H149 		H103
2	H109 	H113 	H118 	H127 	H138 	H150 		H104
			H122 	H131 	H143 	H154 		
3		H114 	H119 	H128 	H139 			
				H132 	H144 			
4			H120 	H129 	H140 	H151 		
			H121 					
				H133 	H145 	H155 		
5			H130 	H141 				
6					H152 			
					H142 			H105
					H156 			H106
8					H153 			
							H107	

Overlays H100 - H107 provide Elevation but not Section.

รูปที่ 3.6 แสดง OVERLAY เหล็กเสริมล่าง

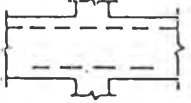
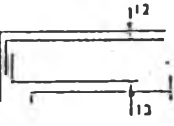

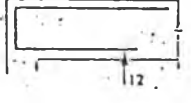

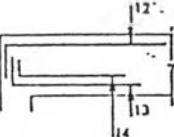

CLOSED LINKS				OPEN LINKS WITH CLOSERS			
SECTION A-A Mid-Span Zone	SECTION B-B Support Zone	SECTION A-A Mid-Span Zone	SECTION B-B Support Zone	SECTION A-A Mid-Span Zone	SECTION B-B Support Zone	SECTION A-A Mid-Span Zone	SECTION B-B Support Zone
H301		H309		H351		H359	
H302		H310		H352		H360	
H303		H311		H353		H361	
H304		H312		H354		H362	
H305		H313		H355		H363	
H306		H314		H356		H364	
H307		H315		H357		H365	
		BLANK CROSS-SECTIONS but provides link hanger bars on elevation				BLANK CROSS-SECTIONS but provides link hanger bars and closers call-up string on elevation	
H308		H316		H358		H366	
OTHER DETAILS ON OVERLAYS Corresponding link hanger bars shown on elevation				OTHER DETAILS ON OVERLAYS Corresponding link hanger bars and closers call-up string shown on elevation			

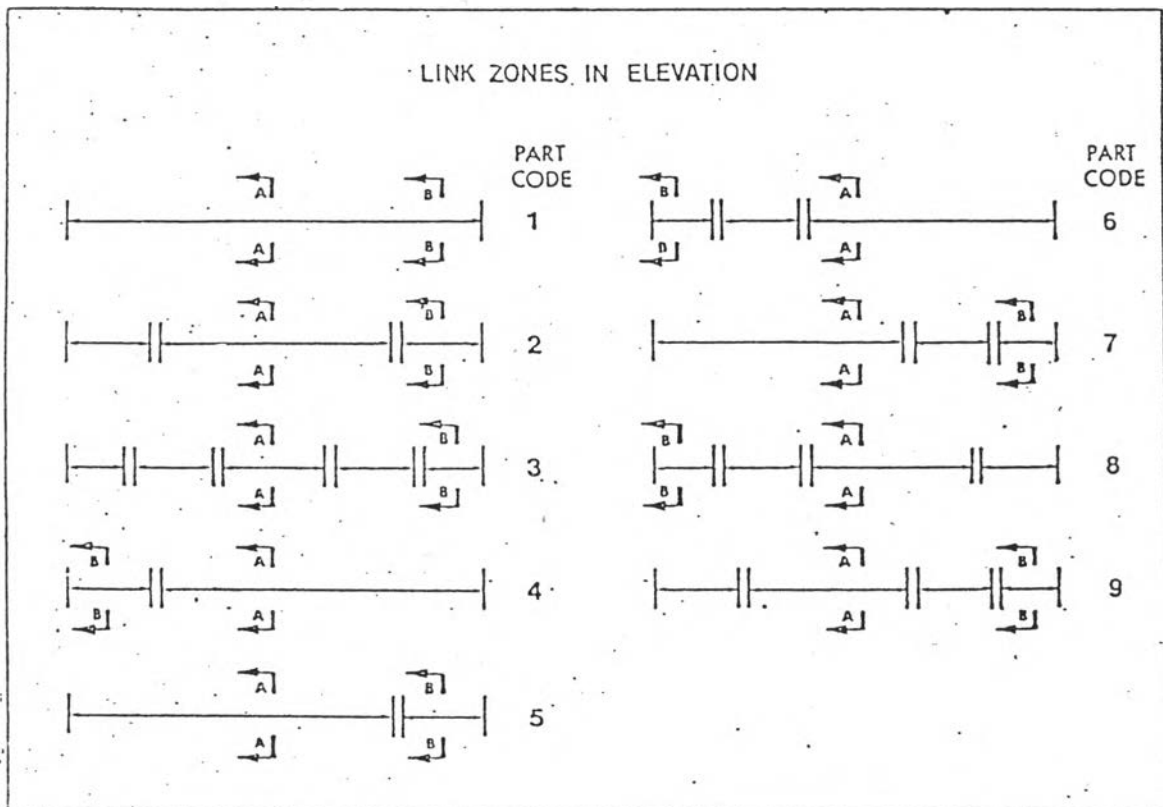
รูปที่ 3.7 แสดง OVERLAY เหล็กเสริมบน

CROSS-SECTIONS AT SUPPORT							BAR ELEVATIONS	
No of Bars in Layers								
2nd	1st							
	2	3	4	5	6	8		
0	H207							
		H209	H212	H218 H219	H227			H201
					H228	H235		H202
2	H208	H210	H213	H220				H203
			H217	H224	H232	H237		
3		H211	H214	H221				
				H225	H233			
4			H215	H222	H229			
			H216					
				H226	H234	H238		
5				H223	H230			
6					H231			H204
						H239		H205
8						H236		H206

Overlays H201-H206 provide Elevation but not Section

รูปที่ 3.8 แลต Overlay เหล็กเสริม ณ จุดต่อด้านขวา

LEFT-HAND SUPPORT DETAILS							
ELEVATION	SECTION	PART CODE	ELEVATION	SECTION	PART CODE		
BARS DETAILED ELSEWHERE		NO SECTION	H40	L-BARS SINGLE LAYERS			H42
U-BARS			H41	L-BARS DOUBLE BOTTOM LAYER			H43

รูปที่ 3.9 แสดง OVERLAY เหล็กเสริม ณ จุดต่อต้านซ้าย

8) REINFORCEMENT COVER TO LONGITUDINAL BARS ระยะคอนกรีตหุ้ม
เหล็กที่ตำแหน่งกลางคาน และจุดรองรับด้านต่าง ๆ

- 8.1) T ด้านบน
- 8.2) B ด้านล่าง
- 8.3) L ด้านซ้าย
- 8.4) R ด้านขวา

9) ชื่อคาน

10) ชื่อโครงการ

11) REGISTER SHEET ใญ่ชีเอกสาร

12) KEY PLAN DRG. NO. หมายเลขแบบหลัก

13) JOB NO. หมายเลขงาน

14) DRG. NO. หมายเลขแบบ

15) PARAMETERS แสดงมิติของคาน

- 15.1) l ความยาว
- 15.2) h ความลึก
- 15.3) b ความกว้าง

การเสริมเหล็กของคานในระบบ LUCID เป็นการเสริมเหล็กยาวเฉพาะหนึ่ง
ช่วงเสา ถ้าเป็นคานต่อเนื่องก็ต้องเสริมเหล็กต่อเชื่อมที่หัวเสานั้น จากคานตัวอย่าง
สามารถถอดเหล็กได้ดังนี้

- 1) 4 Y32-1 ยาว 9.65 ม.
- 2) 2 Y25-2 ยาว 6.70 ม.

- 3) 4 Y20-1 ยาว 9.65 ม.
 4) 4 Y32-6 ยาว 5.00 ม.
 5) 4 Y20-7 ยาว 3.00 ม.
 6) 4 Y25-10 ยาว 1.90 ม.
 7) 2(15 R12-16-100 + 11 R12-16-150)+ 11 R12-16-300 ยาว 2.45 ม.
 8) 2(130 R12-17-100+ 22 R12-17-150)+ 11 R12-17-300 ยาว 1.98 ม.

แสดงเป็นหมายเลขหลักเพื่อป้อนเข้าโปรแกรมได้ดังนี้

	เบอร์คาน	เบอร์หลัก	ความยาว	จำนวน	ขนาด	ชนิด		
1.	4	Y32-1-9.65	B1	001	9.65	4	32	DB30
2.	2	Y25-2-6.70	B1	002	6.70	2	25	DB30
3.	4	Y20-1-9.65	B1	003	9.65	4	20	DB30
4.	4	Y32-6-5.00	B1	004	5.00	4	32	DB30
5.	4	Y20-7-3.00	B1	005	3.00	4	20	DB30
6.	4	Y25-10-1.90	B1	006	1.90	4	25	DB30
7.	63	R12-16-2.45	B1	007	2.45	63	12	RB25
8.	115	R12-17-1.98	B1	008	1.98	115	12	RB25
1.	4	Y32-1-9.65	1001	001	9.65	4	32	DB30
2.	2	Y25-2-6.70	1002	002	6.70	2	25	DB30
3.	4	Y20-1-9.65	1003	003	9.65	4	20	DB30
4.	4	Y32-6-5.00	1004	004	5.00	4	32	DB30
5.	4	Y20-7-3.00	1005	005	3.00	4	20	DB30
6.	4	Y25-10-1.90	1006	006	1.90	4	25	DB30
7.	63	R12-16-2.45	1007	007	2.45	63	12	RB25
8.	115	R12-17-1.98	1008	008	1.98	115	12	RB25

แสดงให้เห็นว่าสามารถเขียนเป็นรูปแบบข้อมูลเพื่อป้อนเข้าสู่โปรแกรมได้หลายแบบจากตัวอย่างนี้ยกมาเพียงสองแบบ รูปแบบแรกเป็นการเขียนโดยแปลงหมายเลขในเบอร์หลักให้เรียงเป็นแบบ RUNNING NUMBER เพื่อสะดวกในการดู ต่อเติม และแก้ไขข้อมูล และให้เบอร์คานเป็นเบอร์ B1 ซึ่งอาจไม่สะดวกในการที่ต้องเอาผลจากการ

คำนวณมาเทียบหาเบอร์เหล็กตามแบบอีกครั้ง อีกรูปแบบคือการตัดเบอร์คานออกไล่เป็นเบอร์เหล็กแทนโดยตรงได้ เพราะในข้อมูลของเบอร์คานนั้นเป็นเพียงตัวชี้ติดตามเหล็กที่ตัดเพื่อให้ได้ความยาวเท่านั้น ผู้ใช้สามารถไล่เป็นหมายเลข หรือสัญลักษณ์ใด ๆ ก็ได้โดยไม่มีผลต่อการคำนวณ ดังแสดงในรูปแบบการให้เบอร์เหล็กเพื่อการคำนวณชุดหลัง

3.2 การจัดกลุ่ม

ขั้นเริ่มต้นก่อนการตั้งสมการในระบบสมการเชิงเส้นตรงจำเป็นต้องหาความเป็นไปได้ของการตัดเหล็กในทุก ๆ รูปแบบเพื่อดูว่ามีความเป็นไปได้ที่รูปแบบที่ต้องตัดเหล็กเส้นให้ได้ตามความยาวที่ต้องการ เป็นลักษณะที่เรียกว่า "การจัดกลุ่ม" เป็นการจัดกลุ่มเพื่อหาทุกรูปแบบของความเป็นไปได้ของการตัดเหล็ก จากนั้นนำรูปแบบต่าง ๆ ของการจัดกลุ่ม มาจัดเรียงกันตามเศษเหล็กที่เหลือจากการจัดกลุ่มรูปแบบนั้น ๆ จากนั้นย่อไปหา มาก ซึ่งคือการจัดเรียงตามรูปแบบการตัดเหล็กที่ดีไปหารูปแบบการตัดเหล็กที่ไม่ดี โดยคิดว่ารูปแบบการตัดเหล็กที่ดีต้องให้เศษเหล็กที่เหลือจากการตัดเหล็กให้น้อยที่สุด

ในทางปฏิบัตินั้นถ้ามีเหล็กเส้นขนาดที่ต้องการหลาย ๆ ความยาว และมีรูปแบบการตัดเหล็กหลาย ๆ รูปแบบ ทำให้ไม่สามารถทำการคำนวณในระบบสมการเชิงเส้นตรงได้ทั้งหมดจึงต้องคัดมาทำการจัดกลุ่มทีละกลุ่มของกลุ่มข้อมูล แล้วนำมาเข้าระบบสมการเชิงเส้นตรงเพื่อคำนวณต่อไป

ในโปรแกรม YTP ได้นำกลุ่มข้อมูลมาคำนวณครั้งละ 25 กลุ่มข้อมูล จากนั้นทำการจัดกลุ่มโดยเลือกมาจัดกลุ่มครั้งละไม่เกิน 4 ค่าความยาว สามารถแสดงเป็นสัญลักษณ์ตามทฤษฎีการจัดกลุ่มได้ดังนี้

$$C = \frac{n!}{(n-r)!r!}$$

$$\text{โดย } n \leq 25$$

$$r \leq 4$$

หมายความว่า เป็นการนำข้อมูลของความยาวเหล็กที่ต้องการจากจำนวนทั้งหมดไม่เกิน 25 ข้อมูล มาทำการจัดกลุ่ม ๆ ละ 4 ข้อมูล จากนั้นนำมาคำนวณตามระบบสมการเชิงเส้นตรง โดยเลือกรูปแบบการจัดกลุ่มที่ดีที่สุดเท่ากับ 89 - จำนวนความแตกต่างความยาวเหล็ก เช่น ถ้ามีข้อมูลที่มีจำนวนความแตกต่างความยาวเหล็ก 25 ข้อมูล

รูปแบบการจัดกลุ่มที่ดีที่สุดที่นำมาคำนวณ เท่ากับ $89 - 25 = 64$ รูปแบบ และลักษณะการจัดกลุ่มเป็นแบบสองมิติกล่าวคือ ให้การแปรผันทั้งจำนวนและขนาดความยาว สามารถอธิบายโดยสมการดังนี้

$$S - \sum_{i=1}^{n=4} \sum_{j=0} X_i Y_j = Z \quad \dots (1)$$

X_i, S, Z เป็นจำนวนจริงบวก
 $C, Y_j > 0$ เป็นจำนวนเต็มบวก

โดยที่

- S = ค่าความยาวเฉลี่ยมาตรฐาน หรือเศษเฉลี่ยมาตรฐาน
- Z = ความยาวเฉลี่ยที่เหลือจากการตัด
- X = ความยาวของเหล็กเส้นที่เราต้องการ
- Y = จำนวนเหล็กเส้นที่ต้องการในแต่ละความยาว
- m = จำนวนเหล็กในแต่ละความยาวของเหล็กชนิดนั้น ๆ
- n = จำนวนความแตกต่างของความยาวเหล็กที่ใช้ในการจัดกลุ่ม แต่ละกลุ่ม

จากสมการข้างต้นแสดงให้เห็นว่า เป็นสมการขั้นพื้นฐานที่นำไปสู่การเข้าระบบสมการเชิงเส้นตรงนั่นเอง ในสมการแสดงการแปรเปลี่ยนไปของจำนวนเหล็กเส้นในแต่ละความยาว โดยใช้ค่าความยาวที่คำนวณแต่ละครั้งเท่ากับ 4 ค่าความยาว ทำการแปรค่าจำนวนเหล็กเส้นจาก 0 ไปจนถึงค่าจำนวนสูงสุดของความยาวเหล็กเส้นที่ต้องการนั้นๆ แล้วให้แสดงค่าที่เป็นไปได้ เฉพาะค่าความยาวเหล็กเส้นที่ต้องการรวมไม่เกินค่าความยาวเหล็กเส้น หรือเศษเฉลี่ยมาตรฐาน จากนั้นนำมาจัดเรียงตามค่า Z หรือค่าความยาวเฉลี่ยที่เหลือดังกล่าวแล้วข้างต้น

สมมติฐานในการจัดกลุ่มเหล็กเสริมมีดังนี้

- 1) จัดเรียงลำดับการจัดกลุ่มตามเศษเหล็กที่เกิดขึ้นจากน้อยไปหามาก แล้วตัดการจัดกลุ่มที่มีความยาวเหล็กเสริมที่มีความยาวเศษเหล็กมากเกินลำดับที่ $89 -$ จำนวนความแตกต่าง

ต่างความยาวเหล็ก ออก นั่นคือ คัดรูปแบบการจัดกลุ่มที่ดีที่สุดเพียง

89 - จำนวนความแตกต่างความยาวเหล็ก รูปแบบมาคำนวณ

2) จำนวนขนาดความยาวของเหล็กเส้นมาตรฐาน ไม่จำกัด แต่ความยาวของเศษเหล็กมาตรฐานจำกัด และมีจำนวนความแตกต่างของความยาวของเหล็กมาตรฐาน และเศษเหล็กมาตรฐานได้ไม่เกินอย่างละ 2 ความยาว

3.3 ระบบสมการเชิงเส้นตรง (LINEAR PROGRAMMING)

เมื่อได้กลุ่มความเป็นไปได้ของข้อมูลตามทฤษฎีการจัดกลุ่มแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการนำมาเข้าสมการ SIMPLEX METHOD เพื่อหาเป้าหมายต่ำสุด ดังนี้

$$\text{สมการเป้าหมาย } \min Z = \sum_{i=1}^m c_{i,n+r+1} x_{i,n+r+1} = 0 \quad \dots (2)$$

$$\text{สมการเงื่อนไข } \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n a_{ij} x_{ij} \leq b_{m+1,j} \quad \dots (3)$$

$$\sum_{i=1}^m \sum_{j=n+1}^{n+r} \alpha_{ij} x_{ij} \leq e_{m+1,j} \quad \dots (4)$$

$$\alpha_{ik} = 0 \text{ เมื่อ } \sum_{j=1}^n a_{ij} x_{ij} > d_k \quad \dots (5)$$

$$\alpha_{ik} = 1 \text{ เมื่อ } \sum_{j=1}^n a_{ij} x_{ij} \leq d_k \quad \dots (6)$$

สำหรับ $k = n+1 \dots r+1$

เมื่อ x_{ij} เป็นจำนวนเต็มบวก

โดยที่ Z คือ ความยาวรวมของเศษเหล็กทั้งหมด

c คือ เศษเหล็กที่เหลือในแต่ละแบบของการจัดกลุ่ม

x คือ จำนวนกลุ่มของการตัดเหล็กในแต่ละแบบของการจัดกลุ่ม

a คือ จำนวนเหล็กในแต่ละความยาวในแต่ละกลุ่ม

b คือ จำนวนทั้งหมดของความยาวแต่ละความยาว

e คือ จำนวนของเศษเหล็กมาตรฐานในเหล็กแต่ละความยาว

d คือ ความยาวของเศษเหล็กมาตรฐาน

r คือ จำนวนความแตกต่างของความยาวเศษเหล็กมาตรฐาน

m คือ จำนวนรูปแบบการจัดกลุ่มในการตัดเหล็ก

n คือ จำนวนความแตกต่างของเหล็กเส้นที่ต้องการ

α คือ ค่าระบุคำนวณจากเศษเหล็ก หรือเหล็กเส้นมาตรฐาน

ภายใต้สมมติฐานของข้อมูลหลักดังนี้

- 1) ความยาวเหล็กที่ป้อนเป็นความยาวสุทธิ
- 2) จุดต่อทาบถูกควบคุมและระบุแน่นอน
- 3) ไม่มีการต่อทาบนอกจุดที่ระบุ
- 4) การทำงานต้องยึดตามแบบอย่างเคร่งครัด

สมการที่ 2 เป็นสมการเป้าหมาย เพื่อลดค่าเศษเหล็กที่เกิดจากการตัดให้เหลือน้อยที่สุด

สมการที่ 3 เป็นสมการเงื่อนไขที่บังคับให้จำนวนเหล็กเส้นที่เกิดจากการตัดเพื่อให้ได้เหล็กเส้นแต่ละความยาว ไม่เกินจำนวนที่ต้องการ

จากสองสมการนี้สามารถคำนวณการตัดเหล็กเสริมจากเหล็กเส้นความยาวมาตรฐานที่มีจำนวนไม่จำกัดได้ แต่ไม่เพียงพอสำหรับการตัดจากเศษเหล็กที่มีจำนวนจำกัด ทำให้ต้องเพิ่มสมการเงื่อนไขสมการที่ 4 อีกสมการหนึ่ง

สมการที่ 4 เป็นสมการเงื่อนไขควบคุมการตัดเหล็กเส้นจากเศษเหล็กเส้นที่มีจำนวนจำกัด โดยใช้เป็นตัวกำหนดรูปแบบการจัดกลุ่มว่ารูปแบบการจัดกลุ่มใดที่ตัดจากเหล็กเส้นมาตรฐาน และรูปแบบการจัดกลุ่มใดที่ตัดจากเศษเหล็กเส้นมาตรฐานที่มีจำนวนจำกัด

กำหนดค่า α ให้เป็น 1 เมื่อความยาวรวมของกลุ่มเหล็กเส้นที่ตัดนั้นน้อยกว่าความยาวเศษเหล็กเส้นมาตรฐาน และเป็น 0 เมื่อความยาวรวมของกลุ่มเหล็กเส้นที่ตัดมากกว่าความยาวเศษเหล็กเส้นมาตรฐาน

การกำหนดค่า α เป็น 0 หรือ 1 นี้ วัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นตัวชี้ว่า รูปแบบการจัดกลุ่มการตัดเหล็กที่เลือกเป็นตัวแปรเข้าตามขั้นตอนการคำนวณนั้นเป็นการตัดจากเหล็กเส้นมาตรฐาน หรือเศษเหล็กมาตรฐาน หรือไม่เหมาะสมที่จะเลือกใช้ โดยเริ่มด้วยการนำรูปแบบการตัดเหล็กตามขั้นตอนการคำนวณมาตรวจสอบค่า α ว่าเท่ากับ 0 หรือไม่ ถ้า α เท่ากับ 0 ให้คำนวณตามขั้นตอนการคำนวณปกติ แต่ถ้า α เท่ากับ 1 ต้องตรวจสอบว่ากลุ่มข้อมูลตามแนวนอนนั้นใช้เศษเหล็กเส้นมาตรฐานมากกว่าจำนวนเศษเหล็กที่มีให้หรือไม่ ถ้าน้อยกว่าให้ดำเนินการคำนวณตามขั้นตอนปกติ แต่ถ้ามากกว่าให้ยกเลิกกลุ่มข้อมูล

ตามแนวนอนนั้นแล้วเลือกข้อมูลตามแนวนอนกลุ่มอื่นต่อไป

ขั้นตอนการคำนวณ มีดังนี้

- 1) จัดรูปแบบการจัดกลุ่มที่ตัดแล้วมาจัดเข้าในรูปสมการเชิงเส้นตรง
  - 2) ให้ค่าตัวเลขในแถวที่การจัดกลุ่มที่ใช้ความยาวพิเศษเหล็กมาตรฐานมาคำนวณเป็น
- 1 ค่าตัวอื่นในแถวนั้นให้เป็น 0
- 3) จัดรูปแบบสมการเชิงเส้นตรงให้อยู่ในรูป IDENTITY MATRIX
  - 4) ทำการคำนวณตามวิธีของระบบสมการเชิงเส้นตรง

ตัวอย่าง มีความยาวเหล็ก 4 ความยาว แต่ละความยาวมีจำนวน n ใด ๆ ดังนี้

$$L1 = 2.21 \text{ ม.} \quad N1 = 8 \text{ เส้น}$$

$$L2 = 2.91 \text{ ม.} \quad N2 = 1 \text{ เส้น}$$

$$L3 = 3.28 \text{ ม.} \quad N3 = 2 \text{ เส้น}$$

$$L4 = 3.88 \text{ ม.} \quad N4 = 2 \text{ เส้น}$$

และมีเศษเหล็กเหลือ 1 เส้น ยาว 7.2 ม.

สามารถนำมาจัดกลุ่มเทียบกับความยาวเหล็กมาตรฐานเข้ารูปแบบ SIMPLEX METHOD ได้ดังนี้

$n = 4, r = 1$

	a_{ij}				∞	$c_{1,n+r+1}$
แถวที่	1	2	3	4	5	6
ความยาวเหล็ก	2.21	2.91	3.28	3.88	7.20	เศษ
จำนวนที่ใช้	1	0	0	2	0	0.03
	0	0	1	1	1	0.04
	3	0	1	0	0	0.09
	4	1	0	0	0	0.25
	1	1	2	0	0	0.32
	0	1	0	1	1	0.41
$m = 16$	2	0	1	1	0	0.42
	3	1	0	0	0	0.46
	0	1	2	0	0	0.53
	1	0	1	1	0	0.63
	2	1	0	1	0	0.79
	0	0	1	2	0	0.96
	5	0	0	0	0	-0.95
	0	1	0	0	0	-7.09
	0	0	2	0	0	-3.44
	0	0	0	2	0	-2.24
จำนวนแต่ละเส้น	8	1	2	2	2	0
	$b_{m+1,j}$				$e_{m+1,n+r}$	

จากรูปแบบมาตรฐานข้างต้น บรรทัดบนสุดเป็นความยาวเหล็กที่ใช้ตั้งแต่แถวที่ 1 ถึง 4 ส่วนแถวที่ 5 เป็นความยาวเศษเหล็กที่นำมาใช้ หรือที่เรียกว่า เศษเหล็กมาตรฐานนั่นเอง ในแถวสุดท้ายเป็นเศษเหล็กที่เหลือจากการตัดเหล็กในรูปแบบต่าง ๆ บรรทัดถัดมาเป็นจำนวนเหล็กที่ใช้ในรูปแบบการตัดต่าง ๆ ส่วนบรรทัดสุดท้ายเป็นจำนวนรวมของความยาวเหล็กเสริมแต่ละความยาวที่ต้องการ

สำหรับแถวที่ 5 ในบรรทัดถัด ๆ ลงมา แสดงการใช้ความยาวเศษเหล็กมาตรฐานความยาวนั้น ๆ ดังเช่น ในบรรทัดที่ 2 มีความหมายว่า ตัดเหล็กจากเศษเหล็กมาตรฐานความยาว 7.2 เมตร ทำให้ได้เหล็กเสริมที่ต้องการความยาว 3.28 ม. จำนวน 1 เส้น และความยาว 3.88 ม. จำนวน 1 เส้น โดยเหลือเศษเหล็กยาว 0.04 ม. นั่นคือ ถ้าเป็นรูปแบบของการตัดจากความยาวเศษเหล็กมาตรฐานใดก็ให้ค่าจำนวนที่ใช้ในบรรทัดที่ใช้เป็น 1 ในแถวของความยาวเศษเหล็กมาตรฐานนั้น ซึ่งถ้ามีค่าเป็น 0 แสดงว่าเป็นรูปแบบการตัดจากความยาวเหล็กเส้นมาตรฐานทั่วไป คือตัดจากความยาวเหล็กเส้นที่มีจำนวนไม่จำกัดนั่นเอง จากการสังเกตรูปแบบของกลุ่มเหล็กพบว่าตัวแปรที่เกิดขึ้นสามารถแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ

1) ตัวแปรที่เกิดจากความยาวเหล็กมารวมกันตั้งแต่ 2 ความยาวขึ้นไป ตัวแปรชนิดนี้ให้สัมประสิทธิ์ในแถวตั้งมีจำนวนสัมประสิทธิ์เท่ากับจำนวนความยาวของเหล็กเส้นที่มารวมกัน ต่อไปเรียกดัแปรชนิดนี้ว่า ตัวแปรไม่อิสระ

2) ตัวแปรที่เกิดจากความยาวของเหล็กเส้นความยาวเดียว ตัวแปรชนิดนี้ให้สัมประสิทธิ์ในแถวตั้งอยู่แค่หนึ่งตัว ต่อไปเรียกดัแปรชนิดนี้ว่า ตัวแปรอิสระ

การเกิดตัวแปรชนิดที่สองนี้เอง สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้โดยลดขั้นตอนของวิธี SIMPLEX METHOD ไปหนึ่งขั้นตอน คือสามารถจัดรูปแบบสมการใหม่ส่วนหนึ่งอยู่ในรูป IDENTITY MATRIX ได้เลย โดยการทำให้สัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระในสมการเป้าหมายให้เป็นศูนย์ ทำสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระในสมการเป้าหมายให้เป็นศูนย์ และทำให้สัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระในสมการข้อข่ายให้เป็นหนึ่ง จากนั้นทำการคำนวณตามทฤษฎี SIMPLEX METHOD ธรรมดาจนถึงขั้นสุดท้ายดังนี้

ความยาวเหล็ก	2.21	2.91	3.28	3.88	7.20	เศษ
	0	0	1	0	0	0
	0	1	0	0	0	0
	1	0	0	0	0	0
	0	0	0	1	0	0
	-0.57	2.57	-1.29	1	-2.57	0.06
	-1.29	1.29	-0.14	1	-0.29	0.23
	0.57	0.43	0.29	0	-0.43	0.34

ความยาวเหล็ก	2.21	2.91	3.28	3.88	7.20	เศษ
	-0.29	0.29	-0.14	1	-0.29	0.23
	-0.86	2.86	-1.43	1	-2.86	0.29
	0.29	0.71	0.14	0	-0.71	0.57
	-0.71	0.71	0.14	1	-0.71	0.57
	-0.14	1.14	0.43	0	-1.14	0.91
	1.43	-1.43	0.71	0	1.43	0.86
	-1.14	1.14	-0.57	1	-1.14	6.91
	0.29	1.71	-0.86	0	-1.71	3.37
	-0.29	0.29	0.86	0	-0.29	2.23
	1.14	0.86	0.57	1	1.14	-0.40

จากตัวอย่างปรากฏคำตอบบนจอภาพ YTP ดังนี้

DIAMETER 16 DB30					
quan.*length	quan.*length	quan.*length	quan.*length	no.cut	st
3*2.21	1*3.28			1	10.0
B2 007 3	B4 011 1				
1*3.28	1*3.88			1	7.2
B4 011 1	B2 003 1				
4*2.21	1*2.91			1	12.0
B2 007 4	B2 005 1				
1*3.88	1*2.21			1	10.0
B2 003 1	B2 007 1				
REST STEEL = 4.29					
USE 10.00 M. = 2					
USE 7.20 M. = 1					
USE 12.00 M. = 1					

3.4 ปรับปรุงผลเพื่อให้ได้คำตอบที่เป็นไปได้

ในการคำนวณโดยวิธี SIMPLEX METHOD ทำให้ได้คำตอบสุดท้ายเป็นค่าจำนวนจริง จึงนำมาประยุกต์ใช้กับวิธีการคำนวณการตัดเหล็กโดยตรงไม่ได้เพราะจำนวนครั้งของการตัดเหล็กแต่ละครั้งย่อมต้องเป็นจำนวนเต็มเสมอ ทำให้ผลลัพธ์ที่ต้องการคำนวณกับผลลัพธ์ที่ได้ มีวิธีการหลายวิธีการในการปรับปรุงผลลัพธ์ของวิธี SIMPLEX METHOD ให้เป็นจำนวนเต็ม การพิจารณาถึงวิธีการที่สมควรนำมาใช้จำเป็นต้องพิจารณาจากเหตุผลหลาย ๆ ประการ ต้องพิจารณาว่าให้ค่าความถูกต้องที่เป็นผลลัพธ์ที่ดีที่สุดเพียงไร มีความยุ่งยากและต้องใช้เวลาในการคำนวณเท่าไร สุดท้ายคือเหมาะสมกับการนำมาประยุกต์ใช้ในโปรแกรม YTP หรือไม่

ทฤษฎี INTEGER LINEAR PROGRAMMING สามารถช่วยแก้ปัญหาการคำนวณหาคำตอบที่เป็นจำนวนจริงได้ แต่ตามวิธีการ INTEGER LINEAR PROGRAMMING นั้นค่อนข้างยุ่งยากและซับซ้อนเมื่อเทียบกับความจำเป็นที่ต้องใช้เพราะในการคำนวณการตัดเหล็กเสริมจำนวนมาก การปรับปรุงคำตอบที่เป็นไปได้เป็นการดำเนินการกับจุดศูนยามของค่าคำตอบของจำนวนรูปแบบการตัดเหล็กเส้น ในลักษณะการตัดสินใจว่าเศษศูนยามเท่าไรควรปัดขึ้นหรือปัดลง จึงมีผลต่อจำนวนความยาวเหล็กมาตรฐานที่ใช้ น้อย และยิ่งน้อยมากเมื่อเราคำนวณข้อมูลปริมาณมาก ๆ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงตัดความยุ่งยากของการทำ INTEGER LINEAR PROGRAMMING ลง โดยการใช้วิธีการปัดค่าเศษแบบสุ่มอย่างมีระบบ การปัดเศษแบบสุ่มอย่างมีระบบ เริ่มจากการนำคำตอบที่เป็นจำนวนจริงมาทำการปัดเศษ ในขั้นตอนการปัดเศษนี้มีปัญหาว่า เศษศูนยามเท่าใดจึงควรปัดลง ในตามหลักคณิตศาสตร์ระบุค่าเลขหลังจุดศูนยามโดยยึดค่า 5 เป็นเกณฑ์ในการปัดขึ้นลงนั้นจากการทำการทดสอบกับข้อมูลการคำนวณหลายค่า พบว่าค่าคำตอบที่ได้ไม่ถูกต้อง และจากการทดสอบกว่าร้อยชุดข้อมูล พบว่าค่าที่เหมาะสมในการปัดเศษศูนยามขึ้นควรปัดขึ้นเมื่อค่าเลขหลังศูนยามมีค่ามากกว่า 0.91 หรือ มากกว่า

1-จำนวนตัวแปรเพิ่ม / [จำนวนตัวแปรเปลี่ยน+จำนวนตัวแปรเพิ่ม]

เราเรียกค่าที่ปัดขึ้นนี้ว่าค่า RND.